

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 23 / 12 / 2020
Sayı : 1385

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

8/3/2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunda değişiklik yapılmasına dair Kanun Teklifim, ek'te gerekçesi ile birlikte sunulmaktadır.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 07/12/2020

1-) Av. Halil ÖZTÜRK
Kırıkkale Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği - Plan ve Bütçe - Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Adilist
Tarih : 25 Aralık 2020	Esas No: 2/3279

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
23 Aralık 2020
Numara:

TBMM GENEL AYRAK
23 Aralık 2020
No: 757513
EDYS ve AYDINLIĞI

GEREKÇE

Kadına yönelik şiddet, dünyada ve ülkemizde; şehirli-köylü; eğitilmiş-eğitimsiz; varlıklı-yoksul, genç-yaşlı, çalışan-çalışmayan kadın farkı olmaksızın, günümüzde halen kadınların büyük çoğunluğunun yaşadıkları ortak ciddi bir sorundur. Öte yandan, kadına yönelik şiddet aynı zamanda bir insan hakları ihlali olduğu unutulmamalıdır. Kadına yönelik şiddet, ister kamusal alanda ister özel yaşamda meydana gelsin, kadının fiziksel, ruhsal, sosyal, cinsel ve ekonomik açıdan zarar görmesine, acı çekmesine, onurunun zedelenmesine, kadının özgüvenini yitirmesine ve kadınlara karşı ayrımcılığın sürmesine yol açan bir eylemdir.

Ayrıca, toplumca kadınların en korunduğu yer diye düşünülen 'aile içinde' yani kendi evinde sevgi, saygı beklediği insan veya insanlar tarafından daha yaygın bir şekilde şiddete uğramaktadırlar.

Tüm dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de aile içi şiddet en çok kadınları ve çocukları mağdur etmektedir. Esasen, aile içi şiddet ve buna gösterilen tahammül, kadının her alanda söz sahibi olmasının ve güçlenmesinin önünde önemli bir engel oluşturmaktadır.

Bilindiği üzere ülkemizde aile içi şiddet olayları genellikle gizli kalmakta, özel yaşam alanında şiddete maruz kalanlar bunu kabullenmekte ve çoğu kez de olağan karşılamakta, bu nedenle sessizlik çemberi kırılmamaktadır. Oysa aile içi şiddet sadece kadının sorunu değildir. Anayasamızın 41. maddesinde belirtildiği gibi, aile toplumun temelidir ve aileyi oluşturan bireylerin, kadının, çocuğun korunması, maddi ve manevi varlıklarını geliştirmesi, kişisel güvenlikleri anayasal güvence altındadır. Anayasa ile, ailenin korunması için gerekli önlemlerin alınması görevi devlete verilmiştir, bu nedenle şiddetin önlenmesi için devletin kararlı bir politikası olması ve uygulaması gerekir.

Günümüzde ülkemizde ve uluslararası alanda kadına yönelik şiddet, aile içi şiddet toplumsal sorun olarak ele alınmakta, koruyucu ve önleyici yasalar çıkarılmakta, ülkeler arası Türkiye'nin de dâhil olduğu uluslararası sözleşmeler yapılmaktadır.

Uluslararası hukuk alanındaki gelişmeler, ülkemize de yansımakta, yasaların çıkarılmasında ve uygulanmasında; şiddeti önleyici kurumsal çalışmaların yapılmasında itici güç olmaktadır. Nitekim; İstanbul Sözleşmesi'nin imzalanmasıyla birlikte, 1998 yılından beri uygulanmakta olan ve 4320 sayısı ile yaygın olarak bilinen Ailenin Korunmasına Dair Kanunun değiştirilmesi, uygulamada karşılaşılan eksiklerinin ve aksaklıkların giderilmesi ülke gündemine girmiştir.

6284 sayılı kanunda Mali Hükümler başlığı altında ilgili kanun kapsamında başvuru yollarla ilgili mali yardım, vergi, harç ve yargılama giderleri muafiyeti genel olarak düzenlenmiştir. Bu hususlara ilave olarak, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 334 ve devamı maddelerinde 'Adli Yardım' kurumu düzenlenmiş ve adli yardım kurumundan faydalanmanın genel şartları belirlenmiştir.

Ancak uygulamada kadın, şiddet öncesinde veya şiddetin emareleri ortaya çıktığında hukuki yollara başvuru konusunda, mali kaygılar nedeni ile etkili ve doğru karar verememektedir. Mevzuatımızda yer alan düzenlemeler genel olarak ekonomik, psikolojik veya fiziki şiddetin fiilen ortaya çıkmasından sonraki aşamaya dair olduğundan kadının ve çocukların korunması hususunda önleyici tedbirler ikincil planda kalmaktadır.

Kanun teklifimiz ile ortalama bir gelir seviyesi tespit edilmek suretiyle, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'a ek bir madde eklenerek; kadına karşı şiddet meydana gelmeden önce şiddetin ortaya çıkmasını engellemek veya şiddetin ortaya çıkması ile birlikte tekrarını önlemek maksadı ile kadının başvurabileceği hukuki hak arama yolları ile ilgili karar verme sürecinde mali kaygılarının bir bölümünü azaltarak, yargılama giderleri, karşı taraf vekâlet ücreti ve avans giderleri yönünden şiddet mağduruna destek sağlanması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 8/3/2012 tarihli ve Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'a ek bir madde eklenerek; kadına karşı şiddet meydana gelmeden önce şiddetin ortaya çıkmasını engellemek veya şiddetin ortaya çıkması ile birlikte tekrarını önlemek maksadı ile kadının başvurabileceği hukuki hak arama yolları ile ilgili karar verme sürecinde mali kaygılarının bir bölümünü azaltarak, yargılama giderleri, karşı taraf vekalet ücreti ve avans giderleri yönünden şiddet mağduruna destek sağlanması öngörülmektedir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 8/3/2012 tarihli ve Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'a aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Bu Kanun kapsamında şiddet mağduru olanlar, şiddet uygulayana karşı iddia ve savunmaları, geçici hukuki korunma talepleri ve icra takipleri ile sınırlı olmak üzere, taleplerinin açıkça dayanaktan yoksun olmaması kaydı ile başkaca hiçbir şart aranmaksızın adli yardımdan yararlanabilirler.

(2) Bu madde kapsamında adli yardımdan faydalanacak şiddet mağduru kişinin gerçeğe aykırı beyanda bulunduğu tespiti halinde adli yardım kararı kaldırılır ve yapılan tüm yardımlar, bu kişiden 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(3) Adli yardım kararından dolayı ertelenen tüm yargılama giderleri, karşı taraf vekâlet ücreti ile devletçe ödenen avanslar dava veya takip sonunda haksız çıkan kişiden tahsil olunur. Şiddet mağdurunun haksız çıkması halinde uygun görülürse karşı taraf vekâlet ücreti hariç yargılama giderlerinin en çok bir yıl içinde aylık eşit taksitler halinde ödenmesine karar verilebilir.

(4) Adli yardım kararından dolayı devletçe ödenen veya muaf tutulan yargılama giderlerinin tahsilinin, şiddet mağdurunun mağduriyetine neden olacağı mahkemece açıkça anlaşılırsa, mahkeme hükmünde tamamen veya kısmen ödemeden muaf tutulmasına karar verebilir. Bu durumda mahkemece hükmünde belirtilmek kaydı ile karşı vekâlet ücreti Hazine tarafından karşılanır.

(5) Bu Kanun kapsamında adli veya idari makamlarca verilecek koruyucu ve önleyici tedbirlere ilişkin başvurulardan yargılama giderleri, harç, posta gideri ve benzeri hiçbir ad altında masraf alınmaz.

MADDE 2- Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.